

17.1.1979

1

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron HELSINGFORS 52

Puhelin 1511
Telefon

... Till arbetspensionsanstalterna

LÖN SOM UTGÖR GRUND FÖR APL-PENSIONEN

Allmänt

Till arbetspensionsanstalterna har som bilaga till cirkulär 19/77 sänts regeringens proposition med förslag till lag angående ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare. Riksdagen har antagit lagen till övriga delar i enlighet med regeringens förslag, men ikraftträdelsedagen har ändrats. Lagen har stadfästas vid föredragning för republikens president och den har trätt i kraft 1.1.1979. Vid presidentföredragningen har också stadfästas motsvarande ändring av 7 § lagen om statens pensioner, som bifogat sänds till arbetspensionsanstalterna.

Enligt den tidigare gällande lagen bestäms den lön som utgör grund för APL-pensionen särskilt för varje arbetsförhållande så, att av de högst fyra sista kalenderår, under vilka arbetsförhållandet har pågått, utväljs de två år då arbetstagarens med index justerade arbetsförtjänst per månad är som störst. Pensionslönen är lika med medeltalet per månad av förtjänsterna under dessa två år. Om arbetsförhållandet har pågått under flera än två kalenderårs tid, beaktas inte det kalenderår då arbetsförhållandet började vid bestämmandet av den pensionsgrundande lönen, ifall arbetsförhållandet under detta kalenderår har pågått kortare tid än sex månader.

I APL har 7 § 1 mom. ändrats så, att pensionslönen i ettvart arbetsförhållande räknas utgående från förtjänsterna under de fyra sista arbetsförhållande-åren på basen av de lönemässigt sett två mellersta årens förtjänster. Om ett arbetsförhållandet har pågått under fyra kalenderårs tid så, att det under det år, då arbetsförhållandet började, har pågått minst sex månader, uträknas pensionslönen på basen av förtjänsterna under de två till förtjänstnivån mellersta åren. Om arbetsförhållandet visserligen har pågått under fyra kalenderårs tid men så, att det under det år, då arbetsförhållandet började, har pågått kortare tid än sex månader, varvid detta första år inte heller i fortsättningen medtas vid valet av de år enligt vilka pensionslönen bestäms, beaktas vid

17.1.1979

2

uträkning av pensionslönen inte det år, under vilket den genomsnittliga månadsförtjänsten varit som lägst. I de fall då arbetsförhållandet har pågått under tre kalenderårs tid och pågått minst sex månader det år då arbetsförhållandet började, lämnas på samma sätt obeaktat det år, under vilket den genomsnittliga månadsförtjänsten varit som lägst. Om ett arbetsförhållande, som pågått under tre kalenderårs tid, under det första året pågått kortare tid än sex månader, bestäms pensionslönen på basen av förtjänsterna under de två andra arbetsförhållandeåren.

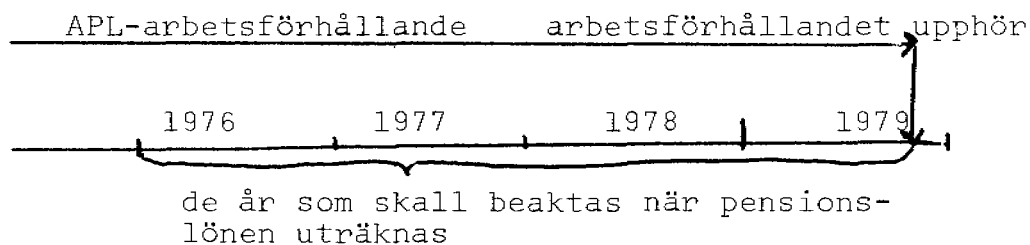
Den nya lagen tillämpas på arbetsförhållanden som upphört efter år 1978. På redan intjänad rätt till fribrevspension inverkar lagen således inte.

Lagändringens ikraftträdande

Lagen tillämpas vid bestämmande av pensionsgrundande lön i sådant arbetsförhållande som har upphört efter lagens ikraftträdande eller efter år 1978. Lagen träder dock stegvis i kraft. Ikraftträdelsestadgandet förutsätter, att det gamla stadgandet tillämpas vid uträkning av pensionslönen, om det bästa kalenderåret har infallit före lagens ikraftträdande.

För precisering av övergångsskedet har i ikraftträdelsestadgandet intagits en bestämmelse enligt vilken lagen likväl inte tillämpas på pension som baserar sig på pensionsfall före lagens ikraftträdande. Med pensionsfall förstås detsamma som då nivåförhöjningen trädde i kraft. Med avvikelse från anvisningarna i nivåförhöjningscirkuläret 7/75 används dock fortsättningsvis de gamla stadgandena för uträkning av den pensionsgrundande lönen, när pension under den nya lagens giltighetstid beviljas på i 6 § 4 mom. APL fastställda samma grunder som tidigare. Detta för att pensionsskyddet i dessa fall inte skall försämrats.

Exempel 1

med index justerade genomsnittliga månadsförtjänster

år 1976	2.200 mk
år 1977	2.300 mk X
år 1978	2.400 mk X
år 1979	2.000 mk

17.1.1979

3

pensionslönen uträknas på basen av förtjänsterna åren 1977 och 1978

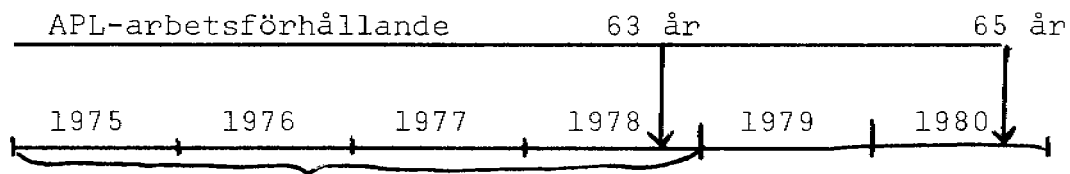
Arbetsförhållandet upphör år 1979. Pensionslönen räknas enligt det gamla stadgandet. Det nya uträkningssättet för pensionslönen skulle ha tillämpats, om år 1979 lönemässigt hade varit det bästa kalenderåret.

Verkan av pensionslönens uträkningssätt och av de 1.1.1980 ikraftträdande lagändringarna på lönestadgandenas ikraftträdande

Med anledning av de 1.1.1980 ikraftträdande ändringarna i arbetspensionslagarna räknas ålderspensionen så, att förtjänster efter det år då 63 års åldern uppnås inte beaktas vid bestämmandet av pensionslönen. Av denna orsak förlängs främst i ålderspensionsfallen det stegvisa ikraftträdandet för pensionslönens uträkningssätt.

Följande exempel gällande ålderspensioner beskriver hur lagändringarnas stegvisa ikraftträdande och de 1.1.1980 ikraftträdande lagändringarna förhåller sig till varandra. Dessa anvisningar berör också i tillämpliga delar andra än ålderspensioner förutsatt, att de 1.1.1980 ikraftträdande stadgandena i fråga om uppnåendet av 63 års åldern skall tillämpas på fallet.

Exempel 2

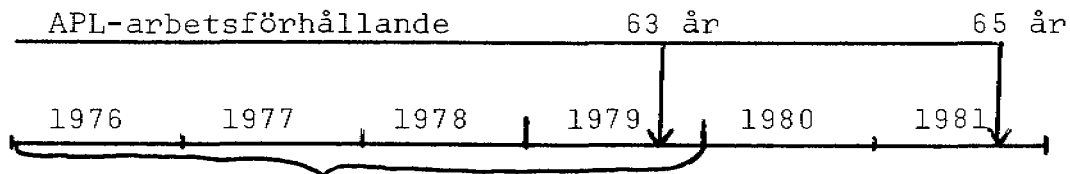
de år som skall beaktas när pensionslönen uträknas

En person är född år 1915 och fyller då 65 år år 1980. De ändringar i arbetspensionslagarna som beror på revideringen av folkpensionslagen har då också trätt i kraft. Sålunda skall vid uträkning av pensionslönen förtjänsterna beaktas endast fram till utgången av det år då 63 års åldern uppnås. När pensionslönen uträknas för dessa personer tillämpas det gamla uträkningssättet för pensionslönen, emedan tiden efter år 1978, d v s efter lagändringens ikraftträdande inte skall beaktas.

17.1.1979

4

Exempel 3

de år som skall beaktas när pensionslönen uträknas

med index justerade genomsnittliga månadsförtjänster

år 1976	2.200 mk
år 1977	2.300 mk X
år 1978	2.400 mk X
år 1979	2.000 mk

pensionslönen uträknas på basen av förtjänsterna åren 1977 och 1978

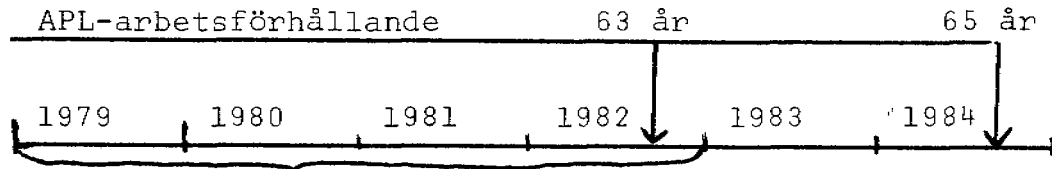
När en person fyller 65 år år 1981, tillämpas det nya uträkningssättet, om det till förtjänstnivån bästa kalenderåret är 1979. Då pensionslönen uträknas, beaktas förtjänsterna endast fram till utgången av det år då 63 års åldern uppnås, d v s i detta fall till slutet av år 1979.

Vid uträkning av pensionslönen för personer som fyller 65 år år 1982 eller år 1983 tillämpas det nya uträkningssättet ifall av de år som skall beaktas när pensionslönen uträknas, det till förtjänstnivån bästa året inte har infallit före år 1979.

17.1.1979

5

Exempel 4

de år som skall beaktas när pensionslönen uträknas

Vid uträkning av pensionslönen för en person som år 1984 fyller 65 år tillämpas alltid det nya uträkningssättet. Alla de år som behövs för bestämmandet av pensionslönen kommer då efter lagändringens ikraftträdande eller efter år 1978.

Statsrådets principbeslut 19.10.1978

I samband med ändringen av uträkningssättet för pensionslönen gjorde regeringen 19.10.1978 ett principbeslut, enligt vilket bl a minimipensionerna från början av år 1983 höjs från det då gällande 37 % till 38 % i de pensionsfall som inträffar 1.1.1983 eller senare. Principbeslutet sänds bifogat pensionsanstalterna till kännedom.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGOR

Lag angående ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare
Lag angående ändring av 7 § lagen om statens pensioner
Statsrådets principbeslut

Lag

angående ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare.

Given i Helsingfors den 15 december 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådant det lyder i lag av den 29 december 1972 (934/72), som följer:

7 §.

Den pensionsgrundande lönen bestämmes särskilt för sig för ettvarit arbetsförhållande genom att man räknar ut medeltalet per månad av de i enlighet med 9 § 1 mom. justerade, sammanlagda arbetsförtjänsterna under de två kalenderår, vilka på nedan nämnt sätt valts ut bland de högst fyra sista kalenderår, under vilka arbetsförhållandet fortgått. Har arbetsförhållandet fortgått under flera än två kalenderår, beaktas icke det år, under vilket arbetsförhållandet började, såvida arbetsförhållandet ej under nämnda kalenderår fortgått minst sex månader. Kunna tre kalenderår sålunda väljas, lämnas av dem det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad äro lägst, utan avseende, och kunna fyra kalenderår väljas, lämnas även det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad äro störst, utan avseende. Har arbetsförhållandet fortgått under endast ett kalenderår,

betraktas den genomsnittliga arbetsförtjänsten per månad såsom pensionsgrundande lön. Vid bestämmandet av den pensionsgrundande lönen tages likväl icke i betraktande tid, för vilken arbetstagaren uppburit i 6 § 1 mom. avsedd invalidpension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

Denna lag tillämpas vid bestämmandet av den pensionsgrundande lönen på arbetsförhållande, vilket upphört efter lagens ikraftträdande. Infaller likväl det kalenderår, under vilket de i enlighet med 9 § 1 mom. justerade arbetsförtjänsterna per månad är störst, före denna lags ikraftträdande, tillämpas 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 29 december 1972 (934/72). Denna lag tillämpas likväl icke på pensionsfall, som inträffat före lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 15 december 1978.

Republikens President

Minister

Lag

angående ändring av 7 § lagen om statens pensioner.

Given i Helsingfors den _____ december 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § 1 mom. lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) som följer:

7 §.

Den pensionsgrundande lönen fastställs genom att medeltalet per månad räknas ut för de sammanlagda arbetsförtjänsterna av anställning under de 2 kalenderår, som på nedan nämnt sätt valts ut bland de högst 4 sista kalenderår, under vilka anställningen fortgått. Har anställningen fortgått under flera än 2 kalenderår, beaktas icke det år, under vilket anställningen började, såvida anställningen ej under nämnda kalenderår fortgått minst 6 månader. Kunna 3 kalenderår sålunda väljas, lämnas av dem det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad äro lägst, utan avseende, och kunna 4 kalenderår väljas, lämnas

även det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad äro störst, utan avseende. Har anställningen fortgått under endast ett kalenderår, betraktas den genomsnittliga arbetsförtjänsten per månad såsom pensionsgrundande lön.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979. Tidigare gällande stadganden tillämpas dock, om det kalenderår, under vilket beloppet av de i enlighet med 16 § lagen om statens pensioner justerade arbetsförtjänsterna per månad har varit störst, infallit före det år, då denna lag träder i kraft.

Helsingfors den _____ december 1978.

Republikens President

Minister

Nr 797.

Statsrådets principbeslut

om utgivande av gottgörelse med anledning av verkställigheten av ändring angående sättet att beräkna den pensionsgrundande lönen.

Utfärdat i Helsingfors den 19 oktober 1978.

Statsrådet har idag beslutat att den i samband med regeringens propositioner med förslag till lag angående ändring av 7 § lagen om statens pensioner (Reg.prop. nr 209/77 rd.) och lag angående ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare (Reg.prop. nr 210/77 rd.) avsedda ändringen av sättet att beräkna pensionsgrundande lön gottgöres på sätt i 1976 års pensionskommissionens III betänkande anföres och så, att

1) de procentuellt lägsta arbetspensionerna, dvs. pensioner som hör till tillämpningsområdet för stadgandena om arbetspensionens minimibelopp och som utgör i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (APL, 395/61), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KAPL, 134/62), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL, 467/69) och lagen om pension för företagare (FöPL, 468/69), höjes från 37 % till 38 % i pensionsfall som inträffar 1.1.1983 eller senare. Finansieringen av höjningen av miniminivån i företagarpensionssystemen utredes i samband med beredningen av lagförslagen såsom en del av frågan om totalfinansieringen av dessa system;

2) rätten i enlighet med det gamla kommunala pensionssystemet att välja pension justeras i förhållande till pension enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/64);

3) rätten i enlighet med lagen om statens

familjepensioner (774/68) justeras i fråga om dödsfall som inträffat efter år 1968;

4) de missförhållanden, vilka eventuellt för-anledes av den tudelning i pensionsarrangemanget mellan det kommunala pensionsskyddet och statens pensionsskydd, som är en följd av att grundskolreformen genomförts, utredes och erforderliga ändringar vidtages;

5) rätten till familjepension enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare justeras för de efterlevande makars del som ingår nytt äktenskap;

6) delpensionssystemets ändamålsenlighet inom olika sektorer av statlig verksamhet utredes och propositioner samt andra bestämmelser, vilka på grundvalen av denna utredning visat sig nödvändiga avlättes och utfärdas;

7) statens arbetstagares i pensionsklasserna I—III placerade pensioner, vilka börjat utgå före 1.7.1962, justeras så, att justeringen motsvarar det höjningsbehov som i samband med tidigare justeringar uppstått på grund av utebliven verkan av s.k. gropphöjningar; och

8) möjligheterna för statskontoret att använda ett centraliserat register för anställningsförhållanden som avslutats före år 1971 utredes i syfte att effektivisera statskontorets informationsverksamhet samt träffandet av avgörande i pensionsfrågor.

De ovannämnda åtgärderna vidtages före 1.1.1983.

Helsingfors den 19 oktober 1978.

Social- och hälsovårdsminister *Pirkko Työläjärvä*

Yngre regeringssekreterare *Tuulikki Haikarainen*